

# DEBRECZENI ÚJSÁG

## ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre 6 kor — fl.	Félévre 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

### Szédelgő kiállítási ügynökségek. Kifosztási kísérlet iparosok ellen.

Ösmeretesek már az ugynevezett kiállítási ügynökségek, melyeknek legmagasabb fokozatait kínálják készséges ügynökök a hiszékeny közönségnek.

Tulajdonképp kiállítás sincs, jury sincs, csak egy fosztogató társaság létezik, mely előre biztosítja a diszoklevelet, az aranyérmeket a szerint, a mennyit az a megkoppasztandó iparos fizetni hajlandó.

Ha sokat fizet, megkapja az aranyérmeket — pakfonból, ha még többet fizet, megkapja a diszoklevelet — papirosból. Az értéke a pakfonnak is, a papirosnak is egyforma, tudniillik *semmi*. Mert amilyen megtisztelő az iparosra, ha komoly, tisztességes kiállításon kap magasabb kitüntetést, majdnem megsejényítő viszont reá a *pénzen vásárolt* kiállítási érem,

melyet egyébiránt újabb kormányrendeletek szerint nem is szabad használni, sőt azoknak használata a tisztességtelen versenyről tervezett törvényben egyenesen tisztességtelennek fog megállapítani és büntettetni.

Óva intjük tehát az érdekelt közönséget, nehogy felüljön a kiállítási hiénáknak.

És az alkalom, melyből óvásunkat tesszük, az, hogy az utóbbi napokban ismét e fajta fosztogató levelek érkeztek.

„L'office general des Expositions.“ Ez a czime a párisi irodának, mely kínálja a képviselőtét francia és általában külföldi kiállításokon s amely kínálja a kitüntetéseket.

Egyik iparosnak ajánlatot tesz a képviselő, hogy a párisi „Palais du Travail“-ban tartandó nemzetközi kiállításon biztosítja számára az aranyérmeket vagy a diszoklevelet

és ezért nem kér többet, csak 200 márkát, (240 koronát).

Azt írja az ügynökség az iparosnak, hogy semmi másra nem lesz gondja, csak a mintái beküldésére. A többi az iroda gondja. Ha nem kapja meg a szabadon választott aranyérmeket vagy diszoklevelet, nem kell fizetnie semmit.

De megkapja ám és fizet. — Hiszen épp ez a párisi ügynökség üzlete. Az, hogy nem is látott, nem is ösmert ipari készítményekért eleve, látatlanba biztosítja a legmagasabb kitüntetést, melynek jövedelmén megosztóznak néhányan, a párisi szédelgők.

Ne legyenek hiszékeny áldozatok a magyar iparosok között. Utasítsanak vissza minden e fajta zsebmetszést.

Ha igazán figyelemreméltó kiállítás van bárhol, a részvételre illetékes fölhívást kapnak a magyar iparosok a kereskedelmi és

## Fatime.

— Román népmese. —

I.

Egészen fönt, az erdélyi havasok közt, elzárva a nagy világ zajától, fekszik a kis Morkány falu. Olyanok a kis sárból épült, szalmával fedett házacskái, mintha oda volnának tapasztva a sziklához, mint valami mesebeli óriás madarak fészkei. Egészen csendes odafönt, a lakosok terelgetik a juhokat a havasi legelőkön, a piszkos, félig meztelen gyerekek majszolnak a sűrű lombos eperfákon.

Csak inn-onnan hangzik valami szomorú, hosszú elnyújtott dal sajátos megmagszakításokkal, a mi dalban kifejezett zokogáshoz hasonlít. Az oláh népdalnak egyik sajátása.

Fatime dalol. Ő a legszebb leány a faluban, de a legelhagyatottabb is. Csak anyja élt, és a kuruzslással kereste meg mindennapi kenyerét. Ha nagy volt a halandóság a birkák közt, hozzá fordultak, ki ismerte a növények gyógyító erejét, és messze falvakról is hozzá jöttek tanácsért valamely súlyosabb esetben.

Ha Fatime végig ment a faluban az ő sajátos, a többiétől elütő ruhájában, azt mondták:

— Itt jön a szép Fatime!

De nem érintkezett vele senki; sem a falu lányai, a szép „fátá“-k, sem legényei, a deli „ficsaré“-k. A lányok huzódnak tőle,

mert talán érezték, hogy egészen más fajból való, mint ők. A legények pedig nem mertek hozzá közeledni, mert azt beszélték, hogy pokoli tűz ég szemében, mely megemésztí azt, ki hosszan, szerelemmel bele néz...

Leszállt az est a csendes falura. Hűvös szellő kerekedett fel s a juhok összeállnak melegedni.

Todora, a pásztor, mintha megfedkezett volna a hazamenetelről, merőn néz a falu felé, honnan kékes füstgomoly emelkedik égnek. Figyelmesen hallgat a dalra, mely ide hangzik, egyre közeledek. Tudja jól: Fatime dala. Avagy ki tud még úgy zokogni dalával, hogy az ember szive remeg belé és könyeket csal ki Todora szeméből is. Pedig Todora megvív a farkasokkal és medvékkel.

De meg tud-e vinni saját szívével?

Fatime közelebb ért. A szél lengeti ruháját és aranyzőke haját. Fekete szeme rátapadt Todora alakjához. Mint örvény, mely elakarja nyelni.

A daliás természetű legény kiegyenesedik és tompán, szomorúan mondja:

— Fatime, miért jössz utamba?

Mert szeretlek, Todora, és akarom, hogy te is szeress. Küzdöttem ellene, mint a sudár fa a vihar ellen, de a szerelem erősebb, mint én. Követlek, Todora, reggeltől estig. Ott akarok lenni, a hol te vagy, hallani akarom hangodat, érezni lehelletedet.

És közelebb állt Todorhoz. Haja a

mint lebegett a szélben, odaért az ő arcához. Vadul lüktetett a vér Todor szívében. Elfeledte mindazt, a mit hallott Fatime felől, csak nézte tündérszép alakját, belemerült végtelen, mélységes szeme nézésébe. Karjaik egymásba fonódtak, ajkaik pedig egy hoszu csókban találkoztak.

Fatime egyszerre kiszakította magát Todora karjaiból és elszaladt a hegynek erdők sűrűjébe, honnan anyja számára a gyógyító füveket szokta gyűjtögetni.

Todora csöndesen ballagott le a faluba. Beterelte a nyáját az akolba, jó estét kívánt öreg szüleinek, aztán kiült a ház elé.

Azon gondolkodott, mit tegyen most! A faluban nincs már maradása, kimarná őt mindenki innen, ha tudnák, hogy Fatiméval kikezdett. Sajnálta szüleit, mert tudta, hogy nagy fájdalmat okoz nekik. Elhatározta, hogy világgá megy Fatiméval. Hangzott a dal fentről, szaggatottan, hivatógólag. Üzenetet hoztak Fatimétól a lenge szellők, a rétek illata, a holdfény. Egyszerre fenn termett.

És ott a sűrűben, a havasi levegő illatárában, bogarak zümmögésénél igértek egymásnak örök hűséget, kiapadhatatlan szerelmet. Fatime kérde:

— Velem maradsz?

— Mindig veled!

Erre a hold mosolygott és szelid ezüsthényé menyasszonyi fátyolt vont Fatime köré és a Mammuth-hegy felől jövő szél áldást sugott rájuk.

iparkamaráktól. — Ami kiállításra pedig ezentúl ágensek fogdossák az embereket, azok gimplifogásra valók.

Ne legyen gimpli egyetlen magyar iparos sem és főzze le a külföldi kiállítási zsarolókat azzal, hogy okosabb náluk.

És erre különösen azért tartjuk szükségesnek figyelmeztetni az iparosokat, mert ezek a kiállítási szédelgők már régebben is kivetették hálójukat a mi területünkre és pedig, sajnos, sikerült is nekik hozzá fogni néhány hiszékeny és tapasztalatlan iparost, akik még akkor sem tettek feljelentést a szédelgők ellen, mikor már megtudták, hogy a drágán megfizetett diszoklevél és aranyérem értéktelen semmi. Hallgattak az egész dologról, mert még a hatóság előtt is restelték bevallani azt, hogy mily rutál be hagyták magukat csapni.

Éppen ezért reméljük, hogy e soroknak meg lesz az a fogatjuk, hogy más kárán tanulnak az okosok és a L'office general des Expositions nevű szédelgő bandának nem sikerül balekokat fogni.

### POLITIKAI HIREK

**A hármasszövetség megújítása.**  
Diplomata körökben az a hír van elter-

jedve, hogy az olasz kormány már néhány hónappal ezelőtt tudatta a bécsi és a berlini kabinettel, hogy csak abban az esetben hajlandó a hármasszövetségi szerződést megújítani, ha előbb a kereskedelmi szerződések dolgában megegyezés jön létre. Az olasz kormány azzal magyarázta meg ezt a kikötést, hogy kénytelen a nép kívánságával számolni.

**Az önálló vámterület.** Kolozsvár város közgyűlése az ipartestület kérelmére egyhangulag kimondotta, hogy az önálló vámterület létesítése érdekében a kormányhoz és a képviselőházhoz feliratot intéz.

### ORSZÁGGYŰLÉS.

**A képviselőház mai ülése.**

— Távirati tudósítás. —

A piktorháboru ügye még mindig nincs kiküszöbölve a Házból.

Mikor ma Perczel Dezső elnök megnyitotta az ülést, napirend előtt felszólt Szemere Attila.

A lapok szerint — ugymond — Hoek János tegnap egy közbeszólást használt, mely így szólt. „Szemere ur! Ez nem bank, nem üzlet, nem inkompatibilitás! A gyorsírói följegyzésekben nincs ugyan benne ez a közbeszólás, de mert Szemere nem hiszi, hogy a hírlapírók céltudatosan hamisították volna meg az országgyűlésen történeteket és mert a dolog nyilvánosság elé került, nem hagyhatja azt szó nélkül, mert sértőnek tartja magára nézve Fölszólítja tehát Hoek Jánost, hogy, amint módja lesz rá, nyilatkozzék: használta-e azt a közbeszólást, amire aztán majd ő is megteszi a maga megjegyzéseit.

Hoch János nem volt a Házban, nem nyilatkozhatott s így a Ház rátért az igazságügyi tárca költségvetésének folytatógos tárgyalására.

Barabás Bélát szólította a jegyző.

— Nincs miniszter! Hol van Plósz? Barabás ne beszélj, amíg be nem jön!

Mert Plósz tudniillik nem volt a teremben, de nem volt más miniszter sem jelen.

— A miniszter ur — szólt az elnök, — rövid időre el van foglalva, de mindjárt itt lesz! Minthogy az általános tárgyalásnál tartunk, a képviselő ur talán lehetne oly szives addig is megkezdeni beszédét!

És hát Barabás megkezdte beszédét. Plósz miniszter, aki a nyitrai küldöttséget fogadta épp, pár perc múlva belépett.

Barabás Béla beható kritika tárgyává tette a költségvetést és nagy figyelemmel hallgatott beszédében hangoztatta, hogy a magyar igazságszolgáltatás nagyon drága. Majd foglalkozott azokkal a visszaélésekkel, melyek a „leletezések“ dolgában történnek hozzá nem értő emberek részéről, akik a várható jutalom fejében nyakra-főre veszik föl a leleteket bélyeg-ügyekben.

De konstatálni kívánja, hogy az igazságügy minden ágában nagy visszasságok vannak, nagyok a panaszok és ha ő mind-ezeket csak röviden akarná is felsorolni, az ülés végéig kellene beszélni.

A bírák helyzete, különösen az alsóbb bíráké, nagyon szomorú. Tul vannak terhelve munkával, a fizetésük pedig csekély. Az óriási munka csakhamar kimeríti a bírákat. A melyik bíró lelkiismeretesen végzi munkáját, áldozatul hozza az erejét, egészségét.

De a kuriai bírák helyzetét sem lehet valami rózsásnak nevezni. Nagy anomáliának mondja a kisegítő kuriai bírák alkalmazását. És nem méltányos a magyar

A lakodalmat lenn tartották meg a kuruzsló asszony kunyhójában. Ha ébren lettek volna a falu lakói, láthatták volna, mint tüzfényben áll az egész vidék; hatalmas tűzkigyók cikáztak át a tiszta légen és csillagok pattantak szét, vörös, kék és zöld csillagok. Fönt pedig az arany csillagok mosolyogtak és a hold is nevetett és nagy vigság volt köröskörül.

A vén asszony se volt olyan vén, hanem aranyos ruhát vett föl, nem is járt mankón, mint máskor, hanem vigan töltögette a bort a kristály pohárba. Tánczolt is széles jókedvében.

Igy tartott ez hajnalig, míg a Mamuth-hegy mögött biboros fény mutatkozott.

Ekkor hirtelen eltűnt minden pompa a kunyhóból, rozoga volt minden butor, és az öreg asszony összekuporodva ült a kuczkóban.

Csak Fatime maradt a régi. Puha karjait Todora nyaka köré fonta és erősen magához ölelte.

És mikor a kelő nap első sugarai bujtak ki a hegyek mögül, felkerekedtek, és az erdei uton lefelé haladva elhagyták a havasok vidékét. Ott lenn, a völgyekben, hol a Maros sárga vize hömpölygött, gyenge ködfátyol borult a tájra, és túl a ködön a kékes távolban: félig eltűnő homályban egy város tornya látszott.

Arra felé tartottak és ott eltűntek a szürke köd homályában.

### III.

Évek multak.

A faluban már nem is gondoltak Tódorra és Fatiméra. Azt hitték, hogy a lány elcsábította a derék ifjút, hogy a romlásba vigye. Némelyek azt a helyet is mutatták, hol a föld alatt el vannak rejtve. Hallani vélték a mélységből felhangzó panaszokat és jajgatást. Tódor stralmait és Fatime énekét.

Pedig csak a javasasszony volt, ki szerette a mélységeket felkeresni, hogy ott kutasson.

Egyszer úgy látszik eleget kutatott, mert utnak indult ő is a völgy felé. Nem sántított, hanem frissen, fiatalon haladt le a hegyekről. Szépséges, gazdag ruhákban látták lemenni.

És szépséges gazdag ruhában jött vissza ő és Fatime és Tódor és sok munkás ember. Ezek is leszálltak a föld gyomrába és sokáig turkáltak benne.

A kunyhó a falu végén eltűnt az alatt és hatalmas kastély épült a helyén, diszes erkélyekkel, piros bádoggal. Aranyhajú gyermekek játszadoztak az erkélyen és Fatime ringatta őket édes dalával.

A földből pedig aranyat hoztak elő az emberek és odavitték a kastélyba.

A falusi emberek fejüket csóválták és bár bámulták a nagy fényt és pompát, mégis azt mondogatták: rossz vége lesz ennek.

És tovább legeltették juhaikat a havasok közt.

### IV.

Tódor igen boldog lett volna, mert a sok arany nem vette el az esztét és Fatimét is úgy szerette, mint az-élt, mikor a kunyhóban tanuk nélkül tartották meg lakodalmukat.

De fájt neki, hogy szülei elfordulnak tőle és nem is akarnak arról hallani, hogy fiuk velük érintkezzék. Egyszer felkereste őket, ekkor azt mondták neki: ne jöjjön hozzájuk, nem akarnak tanui lenni romlásának.

Szemfényvesztésünk, boszorkányságnak tartották az egész gazdagságát.

Egyszer hivatlan vendég kopogtatott a kunyhók ajtajain: a fekete halál. Házról-házra járt és szedegette áldozatait.

De egy angyal is járt nyomában. Szőkehajú, mosolygós képű angyal, ki a beteg gyermekeket ápolgatta, gyógyító füvet adott nekik, irt kegyetlen fájdalmukra.

Ettől az angyaltól pedig megjedt a halál. Fogta magát és elkotródott.

Az emberek szívébe a hála érzete lopódzott, utána szaladtak a szőkehajú, mosolygós képű angyalnak és megcsókolták kezét, ruhája szegélyét.

Még most is idegenkednek sokan a jószívű, bölcs és szép angyaltól, mert nem ismerik. A kik pedig megismerték, utána szaladnak és hódolatteljesen lábái elé borulnak.

A. R.

államhoz. Nem járja, hogy az állam táblabírói fizetésért kuriai bírák munkáját végeztessen velük. Kicsiben hasonló ehhez az albirók dolga, akiknek egész törvényszéki bírói munkát kell végezniük.

Nem helyesli, hogy a személyzetet szaporítják. A munkát kell kevesbiteni. Tarthatatlanok az állapotok a telekkönyvi ügyekben is. Behatóan foglalkozik azután a végrehajtások körül meglévő eljárás visszaszállásával, majd a csőd-eljárással. A legbotrányosabb állapot az, melylyel a csődök dolgában találkozunk. A hitelezők inkább csinálnak 10—20 perczentes kiegyezéseket, sem hogy csődöt kérjenek, mert jól tudják, hogy a csőd-vagyont, ha csak az nem igen nagy, teljesen megeszi a tömeggondnok.

Visontai Soma, a következő szónok, beszéde során négy határozati javaslatot terjeszt elő. Egyet a katonai bíraskodás, egyet a sajtó-eljárás, egyet a kihágási bíraskodás ügyében, a negyedik pedig a fegyházakba áldott állapotba kerülő nők érdekében.

## VIDÉK.

**A nagyváradai igazságügyi palota veszedelme.** Nagyvárad tudósítónk táviratozza, hogy a harmadéve épült igazságügyi palota karzata beomlott. Megállapították, hogy a gerendák korhadtak voltak.

## TÖRVÉNYKEZÉS.

**§ A báróné.** (Fővárosi tudósítónk-tól.) Budapest botránykrónikájában sok szó esett arról a házasságról, a melyet harmadéve Freystädtler Flóra és báró Splényi Árpád kötöttek, majd hamarosan föl is bontottak. A szép asszony, a ki nem annyira a csendes családi élet, mint inkább a bárói korona után vágyott, a válás után azzal a kéressel fordult a törvényszékhez, hogy használhassa a férje nevét és címét: báró Splényiné. Vidáman élte napjait és úgy tapasztalta, hogy a pénze mellett az is jelent valamit, ha bárónénak titulálthatja magát. Imponál ez még abban a világban is, a hol mulatnak. Az elvált asszony kérését respektálnia kellett a bíróságnak, mert a törvény megengedi, hogy az asszony férje nevét viselje abban az esetben, ha a válást emennek a vétkeiből mondották ki. Freystädtler Flóra tehát továbbra is báró Splényiné maradt, ítéletet kapott arról, hogy a névhez joga van. Am ez a döntés nem volt inyére báró Splényi Árpádnak s ismét csak a törvényre támaszkodva, névviselés eltiltása iránt folyamodott a törvényszékhez. Keresetében előadta, hogy a volt neje erkölcsstelen életével szégyent hoz az ő ősi családnóvére s ezért foszsa meg Freystädtler Flórát a névhasználás jogától. Bizonyította pedig ezt oly pikáns esetek említésével, a melyeket reprodukálni nem lehet. A törvényszék, dr. Andorffy Károly bíró előadása mellett, ma foglalkozott a báró keresetével s mert azt indokoltnak találta, elrendelte a bizonyítást arra nézve, mennyi-

ben igazak a volt férj vádjai. Ha belőlük csak valami is valónak bizonyul, — oda a bárónői korona.

## A debreczeni betörők a törvényszék előtt.

### Százhárom betörés.

— Törvényszéki főtárgyalás: —

Debreczen, február 28.

A debreczeni kir. törvényszék előtt tegnap folytatták a Szombati Sándor és társai bűnyégének a tárgyalását.

A tárgyalás iránt rendkívül nagy érdeklődést tanúsított a közönség, úgy hogy a nagyteremnek a közönség részére fenntartott helye egészen a szorongásig megtelt. Érdekesebb mozzanata a tegnapi tárgyalásnak, hogy a főczinkos Szombati Sándor sokat engedett a helyzetét csak súlyosító tagadásból és tegnap már a részbeni bűnösséget magára vállalta.

A tárgyalás lefolyásáról különben tudósítónk az alábbiakban számol be:

### Tizennégy betörés.

A tegnapi napon tizennégy kisebb betörést gyorsan tárgyalt le a törvényszék. A károsultak hosszupályii gazdák, a kik a debreczeni rablóbanda garázdálkodása miatt együttesen jelentékeny kárt szenvedtek.

A vádlottak ezekben az esetekben lehetőleg Faragóra háritották a bűnösséget.

A Faragó törvénytelen felesége: Szakáll Julis pedig nem hajt más nótát, csak:

— Én kérem nem tudtam semmiről semmit. Nekem nem mondta az uram, hogy honnan hordja, honnan vette a holmikat. Engem különben is csak olybá tekintett, mint a cselédjét.

Hanem mikor a nagyorru, megtermett, katonás menyecske leül, akkor gyakran fordul hátra a közönség felé és legelteti a szeméit a sokaságon. Mosolyog, nevetgél, mintha ártatlanabb lenne a ma született báránynál.

### Betörés pityizálás mellett.

Az öngyilkossá lett Faragó és hűséges szövetséges társa Szombati Sándor minden napra találtak „munkát” maguknak. Nekik egy-két betörés egy éjjel bliktri volt. Három-négyen alul nem is adták. Törték az ajtókat, feszítették a vasakat s összeszedtek a világon mindent, ami csak összeszedhető volt.

A Széchényi- és Postakertben egy éjjel négy pajtát törtek fel és raboltak ki. A Varga Károly kereskedőjét, a Szilágyi Imre ügyvédét, a Kovács Károly kölcsönös segélyező egyleti pénztárnokét és a Kovács Gyula vaskereskedőjét.

Mikor ezeknek a tárgyalására került a sor, hangzott el Szombati szájából először, hogy a részbeni bűnösséget elismeri.

Elnök: Beismeri bűnösségét?

— Részben beismerem.

Elnök: Kivel ment a pajtákat fel-törni?

— Faragóval. Először valami pinczéhez értünk, amelynek ajtaját a feszítő vassal Faragó feltörte s onnan bort hozott ki.

Elnök: Mit csináltak a borral?

— Amig birtuk, ittuk.

Elnök: És azután?

— Én azt mondtam, hogy menjünk most már haza. De Faragó azt felelte, hogy nem addig, míg valamit nem viszünk.

Elnök: Vittek is?

— Faragó úgy hiszem, hogy betört a pajtákba s holmit hozott. Azon azután a derecskei vasutnál megosztottunk.

Elnök: Hát maga nem segédkezett Faragónak?

— Nem! Engem az utra állított, hogy vigyázzak, mert azt mondta, hogy a mezőrendőrök arra szoktak járni.

Elnök: És mi lett volna a maga kötelessége, ha jöttek volna a mezőrendőrök.

— Füttyölni.

Az elnök ezután Szombatinak a feleségét hallgatta ki.

Elnök: No Szombatiné mondja csak, hogy került ez a sok tárgy magukhoz?

— Nem tudom. Otthon találtam.

Elnök: Ma mindent otthon talált.

— Mert minden otthon volt.

Szakáll Julis se akarja tudni, hogy került a házukhoz a sok holmi. Azt mondta, hogy az urának volt egy külön szobája és abba hordott mindent. Azt bezárta, a kulcsot magával hordta és kitért az ő kérdései elől, mert attól félt, hogy feladja.

### A lábnym, mint bizonyíték.

Szatmári Sándor örökösen azt hajtja, hogy ő nem vett részt a betörésben, hanem csak vigyázott. A tárgyalás folyamán azonban két lábnym ellene bizonyított s nyilvánvalóvá tette, hogy ő bizony nem vigyázott, hanem tevékeny részt vett s ugyan erős segítőtársa volt az ajtók, lakatok, vasreteszek feltörésében Faragónak.

Kovács Károly pénztárnok pénztárnok mondta el, hogy a rablók hogy törték fel a pajtáját.

Elnök: Figyelmesen megnézte ön a betörés helyét, nem vett ott észre valamit?

— De igen. Kétféle lábnymot. Egy kisebbet és egy nagyobbat.

Elnök: Bizonyosan tudja, hogy két ember lábnyma volt?

— Bizonyosan, mert az egyik lábnym sima, a másik valami szeges talpu csizmától rostás volt.

Elnök: No Szombati! Maga mindig azt mondta, hogy közel se ment oda, ahol Faragó betöréseit végezte.

— Nem is voltam én.

Elnök: De hát a kétféle lábnym?

— Soh' se voltak nekem szeges csizmáim.

Elnök: No látja éppen ez bizonyít maga ellen. A sima, a kisebb lábnym volt a magáé.

### Pusztítás nyakra-főre.

Kovács Gyula, Varga Károly, Kovács Károly elmondták, hogy a betörők pajtájuknál három-négy ajtót törtek fel. Azután a szobában a sifonok ajtaját verték be, a komótokat fessegették fel s nagy kárt okoztak.

Szilágyi Imre ügyvéd elmondja, hogy a betörők pajtájának külső ajtaján előbb egy léket fűrészeltek ki. Ott benyultak, de mert egy vasrud ékekkel zárta el az utjokat, a vasrudat is kifeszítették. Még egy ajtón kellett keresztül hatolniok. Annak az alsó részét ütötték ki, ott benyultak s belülről a zárt kinyitották. Csak ebben a pajtában öt ajtót törtek fel s ami összeszedhető volt, összeszedték és elvitték.

A tárgyalás egészen este hét óráig tartott s immár negyvennégy betöréses lopást tárgyalt be a törvényszék.

Hátra van még ötvenkilenc eset, amelynek betárgyalása ezt a hetet igénybe veszi. A vád és védbeszédre csak a jövő héten kerül sor s az ítélet is aligha lesz meg előbb egy hétnél.

A tárgyalást ma folytatják.

## SZÍNHÁZ.

**R. Réthy Laura**, színtársulatunk kedves vendége tegnap este újból ragyogtatta művészetét. Telt ház közönsége tapsolta bájos játéka és csodásan szép énekéért. Az ujrázásnak vége-hossza nem volt a közönség nem tudott betelni elismerésének meleg nyilvánításával Környei, Sziklay és Szathmárynak volt még jelentékeny részük az est sikerében.

**Szinigazgatók a Barnum czirkucz ellen.** A Barnum és Bailey czirkuszársaság ellen, mely a nyáron Debreczenben is szándékozik tartani néhány előadást — akcióit indítottak a bécsi színházak igazgatói, mert ez a átványosság erősen megártott a bécsi színházi szezonnak. Mint tudósítónk távirja, a bécsi szinigazgatók ma Vukovics igazgató vezetésével deputációban jártak Call kereskedelemügyi miniszternél, a kit arra kérték, hogy jövőre ne adja ki a Rotundét a Barnum czirkuszársaságnak, mert ennek nagy konkurrencziája teljesen a tönk szélére juttathatja különösen a bécsi magánshínházakat. Ezen akció következtében a Barnum czirkusz jövőre Párisban, a Mars mezőn fogja előadásait tartani.

## ÚJDONSÁGOK.

## A mai felolvasó estély.

## Fényes ünnepély.

Debreczen közönsége napok óta lázas érdeklődéssel várta a mai felolvasó estélyt, amelyen *Péchy Tibor*, városunk fia, aki a burszabadságharcban mint parancsnok küzdött, a „*Bur földről*” című nagyszerű felolvasását megtartja.

Az ünnepélyes felolvasó estély érdekességét emeli *R. Réthy Laurának*, a kiváló énekművész, színházunk ünnepelelt vendégének fellépte, aki magyar nótáival tegnap is olyan viharos hatást ért el a színházban. A felolvasó estély programja különben a következő:

1. *Rakóczy kesergő.* Előadja Rác: Károly és zenekara.
2. *Kölemények.* Irta és felolvassa: Kun Béla.
3. *Bur földről.* Felolvasás, tartja: Péchy Tibor.
4. *Magyar nóták.* Énekli: R. Réthy Laura urnő Rác Károly zenekarának kísérete mellett.

A felolvasó estély ma délután pontban öt órakor a városháza nagytanácstermében veszi kezdetét. Az érdeklődés páratlanul nyilatkozott meg s díszes közönség fogja megtölteni a városháza nagytanácstermet. Tajékozásul már itt megjegyezzük, hogy a rendezőség úgy intézkedett, hogy a műsor kezdetekor az összes ajtók bezáratnak s csak a szünetek alatt nyitják ki ismét. Egyéb iránt a nagyterem főajtója állandóan zárva lesz s a terembe a könyvtár szobán át lehet bejutni, mint ahogy a

képkiallítás alkalmával volt. Jegy nélkül a terembe senki be nem léphet s ez a körülmény a jótékony cél iránt való tekintetből indokolt is. A közreműködők részére a főjegyző szobái engedették át. A közönség kényelmére pedig a könyvtár szobában számokkal ellátott ruhatár lesz.

A mai felolvasó estélyre jegyek délután három óráig a Debreczeni Újság szerkesztőségében, Biedermann palotán, kaphatók. Belépő jegy egy korona, karzat 30 krajczár. Délután négy órától kezdve jegyek a városházán, a nagyterem melletti könyvtár szobában válthatók.

**\* Pártközgyűlés.** Meghívás. A Piac-utcai választó kerület szabadelvű pártja, 1901. márczius 2-án, szombaton este 6 órakor, a Bika szálloda földszinti éttermében, a választmány újra alakítása tárgyában, párt közgyűlést tart, melyre a párttagok tiszteletteljesen meghívattak. Debreczen, 1901. febr. 26. A piac-utcai választókerület szabadelvű pártjának elnöksége.

**\* Új lelkesz.** Tegnap megirtuk, hogy *Kovács József* róm. kath. lelkeszt Nagyváradra helyezték Debreczenből. *Kovács József* helyére pedig *Pák Emil* segédlelkeszt helyezték Debreczenbe.

**\* A Zion-egylet jubileuma.** A debreczeni „Zion” betegsegélyző-egylet jövő hó 10-én üli meg fenállásának 10 éves jubileumát. A jubileumot fényesnek ígérkező ünnepélyvel ülik meg. A jubileum napján délelőtt, — a városháza nagy termében diszközgyűlést tart. — Ugyancsak a jubileum napján este a Bika dísztermében nagyszabású táncestélyt rendez. Az ünnepségek főrendezője s a táncmulatság elnöke *dr. Weisz József* ügyvéd. Az ő vezetésével működik a buzgó rendezőség. Az ünnepségnek s a táncmulatságnak már eleve a legszebb sikert jósoljuk.

**\* Debreczen és Zrinyi szobra.** Szigetvár község melegehangu átiratot intézett tegnap Debreczen városához, amelyben tudatta, hogy *Zrinyi Miklós*nak, a szigetvári hősnak szobrot állít. Átiratában arra kérte Debreczen városát, hogy hazafias szándékában áldozatkészségével segítse. Kétségtelen, hogy Debreczen város hatósága méltó öszszeggel fog hozzájárulni nemzeti hősnök Zrinyi Miklós szobrának létesíthetéséhez.

**\* Veszedelmes fogadtatás.** Kepess Nándor magánhivatalnok tegnap délután betért a József királyi herceg-utca 7-ik számú házba, hogy az ott kiadó lakást megtekintse. Alig ért az udvarra, mikor a háztulajdonos özv. Szabó Zsigmondné két hatalmas kutya ráugrott. Kepessnél nem volt bot, amivel védekeztek a feldühödt állatok harapásai elől s azok ruháját rongyokban tépték le róla. Nagy nehezen kimenekül az utcára, de a két kutya ide is követte és csak az arra járó-kezőknek köszönheti, hogy kiszabadult a dühös állatok fogai közül. Az esetről értesült rendőrség megindította a vizsgálatot, a kutyákat

orvosilag fogja megnézetni, hogy nem-e szenvednek a kutyák félős betegségében — a veszettségben.

**\* A Pásti köz kiszélesítése.** A József kir. herceg utca, a Pásti köz és a Hatvan utca lakosai közül huszonketten tegnap kérvényt adtak be a városi tanácshoz, hogy a József kir. herceg és Hatvan utcát összekötő szűk Pásti közt a József kir. herceg utca 21. számú ház egyrészének a kisajátításával kiszélesíttesse. A közt jelenlegi helyzetében tarthatlannak jelzik. Abban a közlekedés, különösen heti vásárok alkalmával életveszélyes. A kérvényezők remélik, hogy a városi tanács a Pásti közt a szabályozási vonalnak megfelelőleg kiszélesítési anyuival is inkább, mert a kisajátítandó telek megszerzése nagyobb akadályba azért is nem ütközik, mivel az az izraelita hitközség tulajdona lévén az a maga részéről is szívesen hozna e czélra áldozatot.

**\* Figyelmeztetés.** Mindazok kik hadmentességi díj kötelesek, figyelmeztetnek, miszerint jelentkezőiket el ne mulasztják, városház I. em. 27. szám alatt. A kik ezt elmulasztják a törvényszabta bírság alá esnek.

**\* A debreczeni torna-egylet játéktere.** A debreczeni torna-egylet eddig is a sportnak mindazon ágát művelte, melyekre meg volt a helye és az anyagi ereje. Ezután még jobban akarván az új irányhoz alkalmazkodni, nem elégedhetik meg a játéknak ama nemeivel, melyeket eddig a tornacsarnok megetti libakerti térségen üzött. A füles és a rugdaló labdát, továbbá a kitaró futást s egyéb nagyobb tért igénylő sport ágat eddig alkalmas pályahiányában nem lehetett kellő mértékben művelni. A torna-egylet tudomást szerezvén arról, hogy a debreczeni kerékpáros egyesület állandó pálya átengedése iránt fordult a városi tanácshoz s minthogy czélszerűnek tartja a két kérdés együttes megoldását, kérvényt adott be a városi tanácshoz, hogy a torna-egyletnek a sportjátékok művelésére alkalmas pályát engedjen s jelöljön ki a nagyerdőn, illetőleg az átengedendő területet úgy válassza meg, hogy a kerékpáros-egylet mellett a torna-egylet is megkapja a maga játéktérét. Kérvényében végül hangsúlyozza a torna-egylet, hogy a rokoncélok felé törekvő két egylet együttes működése a sport ügyének csak hasznára lehet.

**\* A Polgári takaré- és segélyszövetkezet** igazgatóága közhirre teszi, hogy a felszámolt II. évtársulat törzsbetéteinek kifizetése naponként d. e. 9 12 óráig eszközöltetik. Ugyanekkor tudomására hozza a n. é. közönségnek, hogy — tekintettel a még mindig folyó könyv-váltásra, — a váltandó betétek után még mulasztási illeték nem eszedetik.

**\* Szélhámos asszony.** Papp József, kinek borbély üzlete a Hunyady-utczán van, tegnap mikor belépett az

üzletébe, csudálkozva látta, hogy egy asszony magát kényelembe helyezve ül az egyik széken. Csudálkozásából alig ocsudott fel, mikor a segédje elmondta, hogy ez az asszony a maiszternét keresi, a kinek régi jó ismerőse s gyermekkori barátja. Papp József ezután felvilágosította az asszonyt, hogy felesége nem szokott az üzletbe feljárni, hanem ha beszélni akar vele a Tégláskert 90. szám alatti lakásán keresse fel. Az ismeretlen asszony nagy hálálkodva köszönte meg a nyert értesülést és egyenesen kiment a Tégláskertbe, hol Papp József feleségétől azon ürügy alatt, hogy férje tőle 6 csirkét vett, melynek árát, mivel nála annyi pénz nem volt, kifizetni nem tudta, a felesége lakására utasította, hogy majd ő kifizeti. Papp Józsefnek felült az asszony hihetetlenül hangzó meséjén s a csirkék árának fejében három forintot kifizetett neki. A szélhámós asszony családja csak este derült ki, mikor Papp József az üzletből haza került. Azonnal jelentést tettek a rendőrségnél, hol ez már rövid idő alatt a második eset. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a szélhámós asszony hazudozásainak ne üljenek fel, hanem adják át a rendőrségnek, a mely már ugyan régen üldözi.

**\* A sétaterti kerttulajdonosok kérelme.** A sétaterti kerttulajdonosok, élükön dr. Tüdös Jánossal tegnap kérvényt nyújtottak be a városi tanácshoz, amelyben a nagyerdei csószházzal szemben vezető dülő kavicsolását és lámpákkal való ellátását kérelmezik. A jelzett dülő ugyanis a most épült legszebb nyaralók előtt vezet el, de gödrös, rossz uttal bir, holott ezt a helyet díszes nyaralóival, — mint ahogy a kérvényezők felemlitik — olyan felségessé lehetne tenni, hogy a budapesti Stefánia uttal vetekednék. Hosszan indokolt kérvényük a tanács egyik közelebbi ülésében nyer elintézését.

**\* Tűz a főkapitányi épületben.** Tegnap délután a Komáromi féle házban a rendőr-főkapitány szobája kigyuladt. Simon Miklós kapitány, mikor éppen hivatalába igyekezett, vette észre az emeleti ablakon kitóduló füstöt. Gyanusnak tünt fel előtte, fölment az emeletre s ekkor látta, hogy a tűz a főkapitány szobájában van. Azonnal telefonozott a tűzoltókért, a kik megérkezve, csakhamar eloltották az égő szobát, de már ekkor az ajtó és a padozat egy részét a tűz megemésztette. A tűz valószínűleg onnan keletkezett, hogy az ajtó deszkázata az ott közvetlen elvezető kéménytől átmelegedve meggyuladt.

**\* A nemes.** Tanító: Dolgozni kell, mert a munka nemesít.

Tanuló: Kérem, mi már régóta nemesek vagyunk.

**\* Az öngyilkos házaspár.** A tegnap öngyilkossá lett Kállai Gábor felesége ez előtt tizenkét évvel szintén öngyilkossággal ért borzasztó véget.

Felesége ép úgy, mint ő, szintén betegsége miatt lett öngyilkossá. A szegény asszony méhrák miatt borzasztó kínokat állott ki, melyet már nem volt képes elviselni. Elhatározta, hogy öngyilkossá lesz s tervét irtóztató módon hajtotta végre. Egy reggelen, mikor még férje és fogadott lánya javában aludtak, felkelt, megtölte a vaskályhát forgácssal s alá gyújtott. A forgács azonnal lobot vetett, ekkor egy öt literes kannát vett elő, mely teli volt petroliummal és az egész tartalmát ráöntötte az égő forgácsra. A robbanás elementáris volt, irtózatot lángtenger borította el az egész szobát, melyből Kállai és fogadott leánya csak nagy nehezen tudtak megmenekülni, míg ellenben felesége borzasztó égési sebeket szenvedett és sérülésébe még az nap belehalt. Az öngyilkossá lett feleségét most ugyancsak öngyilkossággal követte a férje a halálba.

**\* Mi több?** Még fiatal herceg volt Edvárd, a mikor oktatója egyszer azt kérdezte tőle, hogy mi több még a királynál is? — Az ász, mert a királyt üti.

**\* Első Leánykiházasítási Egylet mint szövetkezet.** F. é. jan. hóban 1173 jutalékrész iratott be és nászjutalék fejében 18336 kor. 64 fill. fizettetett ki. Debreczen és Hajdumegye vezérképviselője: Baum Miksa Miklós-utca 11.

**\* Veszedelemről veszedelemből.** Az elmúlt héten a Péterfi-utcán szerencsétlenség történt. Nagy Gábor 37. számú házában Csarlós Imre házmester hároméves kis fia maradt otthon a fél éves kis testvérel. Mialatt szülei odajártak, a fiucska valahogy gyufához jutott s felgyújtotta az ágyat. Irtózatot nagy füst támadt s a hazaérkező szülők már alétlan találták kis fiukat. Kivitték a hidegre és hóval dörzsölve hozták eszméletre. Az egyik veszedelemből így kiszabadult a gyermek, de beleesett a másikba. A hideg levegőn alkalmazott hódörzsölés úgy megártott a kis fiúnak, hogy állapota azóta napról-napra súlyosabbá lett, úgy hogy a gyermeket tegnap gyógykezelésre kiszállították a közkörházba.

**\* A „Jogász és tisztviselő-kör“** által folyó évi február hó 2-án rendezett „főhár-bál“ alkalmával felülfizettek: Dr. Kola János 10 k., b. Jozsinczi Miklósné 10 k., Csath Zsigmond 4 k., özv. Kacskovics Ivánné 10 k., Póka Kázmer 5 k., Komlóssy Arthur 5 k., Csáthy Ferencz 2 k., Bészler Károly 12 k., N. N. 1 k., Martinek Ferencz 2 k., Miskolczy Jenő 4 k., Reichmann Ármán 20 k., Márk Endre 10 k., Szarka Ferencz 8 k., G. K. 4 k., összesen 107 koronát. A rendező bizottság.

**\* Adományok a jótékony nő egylet javára.** (Folyt.) Özv. Rosenberg Albertné, Weisz Sándor, Ofnechter J.-né, Szentkirályi Tivadar 4-4 korona. Dr. Kőrösiné, Dézsi Lajos, Reichmanné, Jónás M. 3-3 korona. Lamprecht, Simonffy István, Dr. Kain Albertné, Dr. Freind, Rosenfeld Salamon, Víznyé, Dr. Fáy 2-2 korona.

Lusztig Mórné, özv. Tihanyiné, Deutsch Edéné, Békés Emil, özv. Somossyné, Gáll Ferenczné 1-1 korona. Összesen 392 kor. 50 fill. (Folyt. köv.)

**\* Talált csecsemő hulla.** (Fővárosi tudósítónaktól.) Egy kocsis ember a budai Árok-utcában az elmúlt éjjel papiros csomagot talált. A szegény ember nagyon megörült, mert azt hitte hogy nagy kincset rejt a csomag. Öröme hamar eloszlott, mikor meglátta, hogy a csomagban piczi kis baba hullája fekszik. A kocsis a hullát átadta a rendőrségnek, a hol megindították a nyomozást a kített hulla anyjának kikutatására. Ismertető jel nincs a baba mellett.

**\* Róza Arckoncz,** szepi, májfajlok, perszensek ellen a legjobb vegyszeres törvény. Tűz s a ártalem. nem z. i. oz, nem szociál. sz. Ugyanot, hájt köcsözöz az areznak. Egy tégely ára 1 korona. Ha zé szappan 60 fillér. Kapható *Franciscs és Jóna* drogériájában. Készlet v. 2 sz. **Ugyanott mindenféle toilette-czikkék kaphatók.**

### Az ingyen kenyér-osztás.

Debreczen, február 27.

Az ingyen kenyér-osztó bizottság tegnap 682 szegény részére adott ki ingyen kenyeret. Ugyancsak tegnap a következő jótékony adakozások folytak be lapunk szerkesztőségéhez:

<i>Közgazdasági bank</i> (másodszor)	10 kor.
<i>Dalmy Kálmán ur</i>	10 kor.
<i>Özv. Farkas Lajosné urnő</i> (2-szor)	5 kor.
<i>Forgách Károly ur</i>	4 kor.

Összesen: 29 kor.

Legutóbbi kim: 1955 kor. 68 fill.

Összes gyűjtésünk: **1984 kor. 68 fill.**

**Ma és mindennap délelőtt 11 órakor ingyen kenyér-osztás a városháza udvarán.**

### Verekedés a Reichsrathban.

Ujabb botrány.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, febr. 27.

A bécsi Reichsrathban, ebben a botrányfészekben ma újabb skandalum volt. A képviselők, mintha valami koreszmában lettek volna, egymásra rohantak s úgy püfölte egyik a másikat.

A beérkezett irományok felolvasása után ugyanis Fressel cseh képviselő két órahosszáig beszélt a gyorsirói jegyzőkönyvhöz. Stern, Frankó és Začek rákiabáltak a másodelnökre:

— Ön is gazembernek akarja ki képezni magát, mint Fuchs? Ne engedjen két óra hosszáig beszélni!

— Komédiás ön!

— Ön az oka, hogy itt a nép zsebéből kilopják a pénzt.

*Wolf*: Engedje, hogy kidobjuk a cseheket!

Erre óriási vihar, fülsiketítő lárma tört ki. A nagynémetek Schönererrel és Wolffal Fressére rohannak, hogy megakadályozzák a további beszédben.

Csakhamar Placek, Fressel és Freystadtl egymásra törnek s püfölik egymást, ahogy tudják, úgy hogy a terembiztosoknak kellett közbelépniök, hogy a további verekedést megakadályozzák,

Elnök az óriási lármban az ülést felfüggesztette.

## TÁVIRATOK.

### Görgei a bur-angol háborúról.

*Budapest*, február 27. Görgei Artur tábornok a minap Budapesten fogadta a londoni Times bécsi levelezőjét s ennek fölkérésére hosszabban nyilatkozott a burok és angolok közt folyó háborúról. Nyilatkozataiban Görgei tábornok behatóan szól nemcsak a Dél-Afrikában folyó háboru mostani stádiumáról s annak sztratégiai jelenségeiről, hanem a bur-angol kérdésnek várható rendezéséről is. A Times-nak Londonban tegnap megjelent száma előkelő helyen közli a magyar szabadságharcz tábornokának nyilatkozatait, a melyek egész Angliában méltó érdeklődést és föltűnést keltenek.

### A nagyváradi igazságügyi palota veszedelme.

*Nagyvárad*, február 27. Az új igazságügyi palota második emelete a leszakadással fenyeget. Leomló vakolathalmaz egy irnokot megsebesített, a kit a kórházba kellett szállítani. A mai törvényszéki tárgyaláson pedig egy fél elkiáltotta magát: „Életveszélyben forog mindenki!” Az elnök huszonhét szobát kiürített s a törvényszék a város-házára költözött. Az igazságügyminiszternek jelentést tesznek. A palotát Schiffer budapesti építész négyszázezer forintért építtette.

### A kiállítás szobra.

*Budapest*, február 27. Párisból távirják, hogy a világkiállítás szobrát, a monumentális párisi nőt egy magyar mágnes nyolczezer frankon megvásárolta.

### Nyitrai küldöttség a minisztereknél.

*Budapest*, február 27. A nyitraiaknak egy monstre-küldöttsége tisztelgett ma a képviselőházban Széll Kálmán miniszterelnöknél, majd Plósz Sándor igazságügyminiszternél. A küldöttség az építendő új törvényszéki palota ügyében jött. Ezt az épületet a város végén, a temető mellett akarják elhelyezni, olyan helyen, mely kiesik a forgalomból. Azt kérte tehát a depu-

táció, hogy az épület helyezzék el a város belsejében, ami annál inkább volna lehetséges, mert a város a legmesszebb menő áldozatokra hajlandó. A küldöttséget Rudnay Sándor polgármester vezette és a tagjai közt volt Nyitra városának számos előkelősége. A deputáció nevében Mérey Lajos intézett beszédet a miniszterekhez, a kik a küldöttséget a legszívélyesebben fogadták.

### Lechner Agoston meghalt.

*Budapest*, február 27. Lechner Ágoston egyetemi tanár, jogtudós, a főrendiház tagja ma délután influenzában meghalt. Lechner Ágoston 65 éves volt.

### A trónörökös öröme.

*Bécs*, február 27. Hohenberg hercegnő, Ferencz Ferdinánd trónörökös-főherceg neje, örvendetes eseménynek néz elébe.

### Elégette a vagyonát.

*Budapest*, febr. 27. Livornából telegrafálják, hogy Tagini milliomos üldözési mániában szenvedett s öngyilkossá lett. Mielőtt az öngyilkosságot végrehajtotta, egymillió négyszázezer lira értékű vagyonát, a mely értékpapirokból állott, mind elégette.

### Az angol alsóház Transvaalról.

*London*, febr. 26. A Dillon indítványa azt mondja, hogy Transvaal és Oranje kormányának ajánljanak békefeltételeket és pedig olyanokat, amelyeket vitéz és tisztességes emberek elfogadhatnak.

Brodrich hadügy miniszter tagadja, hogy Dél-Afrikában általános földpusztítást vittek volna véghez. Sok ültetvényt a kafferek gyujtottak föl, sok esetben pedig azért gyujtották föl a farmokat, mert lakóik árulók voltak, vagy mert meg kellett védeni az összekötő vonalat a támadások ellen. A dél-afrikai háboru a hadviselés humanitása tekintetében bármely eddig viselt háboruval kiállja az összehasonlást. (Helyeslés.) Ami a békefeltételek megajánlását illeti, arra nézve nincs mit hozzátennie korábbi nyilatkozataihoz. A kormány szándékai eléggé ismeretesek. Az alsóház 297 szavazattal 78 ellenében elfogadta a fölfratot.

### A bur háboru.

*London*, február 26. A Daily Chronicle főntartással közli azt a hírt, hogy Kitchener lordnak találkozása volt Bothával a megadás föltételeinek megállapítása végett és hogy az angolok Bothának 24 órai fegyverszünetet engedtek, hogy parancsnokaival érintkezésbe léphessen az angolok föltételeinek elfogadása tárgyában. A nevezett lap szerint a tegnapi minisztertanács foglalkozott ezzel az ügygyel. A „Times” jelenti Fokvárosból: A Dewettet kísérő csapatok számát 500—800 emberre becsülik. Azonkívül az ő és Hertzog kommandóinak maradványai kísérik.

*London*, február 27. Plummer utólrte Dissel Fonteinél a Dewett seregét. Heves harc fejlődött ki közöttük, amely az angolok visszaverésével végződött. Dewett serege diadalmasan átkelt az Oranjén.

### Négyszáz pestises halott.

*Budapest*, febr. 27. Szomoru hirt táviratozott Londonba a bombay angol alkormányzó. Éhínség pusztítja hónapok óta a szegény indusokat és a kiket az éhség kinja megkimélt, azokra egy még ennél is veszedelmesebb ellenség leselkedik: a pestis. Az utóbbi napokban Bombayban 800 ember halt meg, közülök 400 pestisben. És Anglia tehetetlen indus császárságának e pusztító ellenségével szemben.

### Kivégzés Kinában.

*Peking*, február 26. Csihszint és Csucsangjut ma végezték ki a császári rendeletek és a hatalmak követelése értelmében. Azt az utcát, a melyen a kivégzés történt, német, francia és amerikai katonaság szállta meg. Az elitelt hivatalnokokat targonczákon hozták a vesztőhelyre japán katonák fedezete alatt. Mind a két elitelt kínai hivatalnoki ruhát viselt, de rangjuk jelvényei nélkül.

### Osztálysorsjáték.

Az osztálysorsjáték mai huzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 20,000 koronát nyert 20431. 5000 koronát nyert 43231. 2000 koronát nyertek 2996 31678 56194 68032 90 22. 1000 koronát nyertek 21612 42080 48399 87898 99119. 500 koronát nyertek 2966 376 4422 5904 5928 6047 8008 8338 1009 13358 13953 14614 16437 22405 23271 29310 30352 43787 44266 44987 46611 47743 46509 54326 61132 61263 68764 74991 75030 77663 78958 78575 82275 86083 93243 94182 96287 A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

### Tőzsde.

*Budapest*, febr. 27. Buza ápr. 7. 53. Buza okt. m. 7.72. Buza okt. n. 7.67. Rózsa ápr. —. — Rózsa okt. 6. 65. Zab ápr. 6. 24. Tengeri máj. 5.24. Tengeri 1901. júniusra 5.36. Repcze aug. —. —

## VEGYES.

### Magyar leány a burok között.

Gasparits Erzsébet temesvári leány tavaly május hóban bucsuzatlanul otthagya sógor-nőjét, a kinél lakott s azóta hírét sem hallották. Akkor sokféle pletyka járt az eltűnt leányról, míg elfeledték végképp a dolgot. Most ő maga mondja el kalandos történetét egy Kolesbergből küldött levelében. Temesvárról Bécsbe szökött s ott állást keresett, de nem talált. Ott ismerkedett meg két katonatiszttel, kik lemondtak rangjokról és Dél-Afrikába indultak a bur táborba. Velök ment. Ott beállt a bur táborba markotányosnőnek. A Tugela folyó mentén vívott ütközetben angol fogságba került. Előbb azonban férjhez ment egy fiatal, csinos és vagyonos burhoz. Most mindketten angol

fogságban vannak s várják szabadulásukat, mire aztán férjével Temesvárra szándékozik jönni. Még azt is igéri, hogy sok pénzt hoz magával.

**A ravasz olaszok.** A milánói polgármester elnöklete alatt bizottság alakult, hogy Verdinek, az olaszok halhatatlan zeneköltőjének szobrot emeljen. A bizottság kimondta, hogy a szoborra az egész világon fog gyűjteni, azzal a megokolással, hogy Verdi az egész világé. Ez gyönyörű szép, csak egy kicsit olaszos. Amíg a mester élt és működött, egészen az olaszoké volt, duzzadó fajszeretettel egészen magukénak vallották. Most, hogy a mester szobrára pénz kell, a mester az egész világé.

**Milán hagyatéka.** Milán király hagyatékát teljesen rendezték s most már nincs egyéb hátra, minthogy elszállítsák Belgrádba. A szekrényekre, ládákra és utazóládákra rátették a hivatalos pecsétet, valamint a lakás külső ajtaira is, a melyeket lezártak. A lakásból csak egyetlen egy tárgyat vittek ki eddig és pedig Natália királyné életnagyságu arcképét, a melyet a szerb király beleegyezésével a királyné nagynénjének, Lahováry asszonynak küldtek el Bukarestbe.

### Natália beteg.

— Saját tudósítónktól. —

Biarritzból táviratozza tudósítónk, hogy Natália influenzában megbetegedett. Állapota olyan súlyos, hogy egy párisi újságíró, aki fölkereste, nem is fogadhatott. Azt üzenté az újságírónak, hogy amint fölgyógyul, Krusedolba utazik, elhalt férje sírhelyéhez. Ugyanez az újságíró azt jelenti továbbá, hogy azok a levelek, amiket a lapok mint Milán leveleit közölték, hamisak.

A beteg királyasszonynak Szegeden él egy volt kocsisa.

A szegedi anyakönyvvezetőhöz beállított a minap egy nagycsizmás, törődött öreg ember, hogy bejelentse az anyja elhunytát. Mikor a nevét tudakolták, kidüllesztett mellel, büszkén felelte:

— Én vagyok az az Illics Péter!

Mikor látta, hogy a hivatalnokokra semmi hatást nem tett ez a büszke kijelentés, szinte csodálkozva kérdezte a körülötte állóktól:

— Hát nem hallották még, hogy ki vagyok én? Ejnye, ejnye! Hisz én voltam Natália királyné ténsasszony parádés kocsisa négy esztendeig. De hogy az anyám mindig irt, hogy nagyon öreg asszony léte meg, ha haza nem jövök, hát hazajöttem és most mégis meghalt szegény!

Elmondta aztán, hogy 1876-tól 1880-ig szolgálta Natáliát Belgrádban.

— Ismerte-e Milán királyt? — kérdezte tőle valaki.

— Ismertem.

— Milyen ember volt?

— Veszkődött a fehér eseléd után, különben a légynek sem ártott. A felséges Natália ténsasszonynyal nem jóba voltak. Ki is tört köztük a perpatvar. A lett bejűle, hogy a felséges ténsasszonynak ott kellett hagyni a konyakot.

— Hát a mostani szerb királyt ismerte-e?  
— A Sasát? Már hogyan ismertem volna.

— Hát aztán kit szeretett jobban Sasa; az apját e, vagy az anyját?

— Mikor az anyjával volt: az anyját szerette jobban, mikor pedig az apjával volt: az apjára hallgatott. Különben én is kezelttem.

— Hogy-hogy?

— Tanítottam.

— Mire?

— Hajtani a bakról két lovat. Persze, az ember nem bubolhatta meg, azért aztán nehezen tanult. Hanem végtére mégis megtanítottam — tette hozzá büszkén Illics Péter.

## MULATTATÓ.

### Bók.

Azt halottam, gróf ur, hogy Afrikába megy vadászni. No, ott bizonyára hamarosan el fog minket feledni...

— Oh nagysám, nincs olyan elefánt vagy orrszarvu, amely nagysádat feledtethné.

### Visszavágás.

Ah, mégis elárulta titkomat, amelyet magára bízam, ez nem szép eljárás.

— Ej, ha igazán azt akarta volna, hogy titok maradjon, mindenek előtt önmagán kezdte volna a titoktartást.

## CSARNOK.

### Angyal és ördög.

— *Társadalmi regény.* —

(Folytatás.)

A jól tervezett házasságkötés d. e. 10 órakor megtörtént.

Nagy csendben folyt le. A jószágigazgató Hadák egyik barátjával volt a tanu, de a házasságkötés után a jóbarát nem vett részt a lakomán, csupán a jószágigazgató volt ott. Sem Hadák, sem Mari nem mondták meg neki, hogy még aznap elutaznak. Nem akarták, hogy bárki is tudjon arról, hogy hová lettek. Ők már céljukat érték. Visszavonulnak és a dornai kis kastélyban élnek majd csendes visszavonulásban.

Marit leirhatatlan öröm öntötte el.

Amire életemben számítani sem mert, bekövetkezett. Asszony lett s hozzá uri asszony, akit a falu lakói majd nagyságos asszonynak fognak hívni.

Visszatértek a vendéglőbe, ahol egészen délig elmulattak. Mari, aki eddig még nem is látott pezsgőt, most attól kapott rózsás kedvet.

Hadák is teljesen jól érezte magát. Elégedett volt.

Az idő gyorsan telt s észre vették mikor elérkezett az indulás ideje. Kocsin mentek az állomásra. Külön fülkében utaztak a vonaton.

Micsoda boldogság!

Mari csak gondolta, de nem mondta: — Én vagyok a világ legboldogabb asszonya.

— Folyt. köv. —

## SZINLAP.

Ma, csütörtökön „A” bérletben:

## Sarah grófné

Színmű 5 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Gróf Canalheilles, tábornok	—	Komjáthy J.
Severrac Pierre kapitány	—	Odry Á.
Sarah O' D nnor	—	Komjáthyné.
De Cygne Blanche, a tábornok unokahuga	—	Fái Flóra.
Merlot, ezredes	—	Nagy Gyula.
Madelaine, leánya	—	Szabó Irma.
Frossard Leopold	—	Pa'aki B.
De Pomperan Hector	—	Péchy L.
Zsó, neje	—	Cserényi A.
Smordenné	—	Kiss Irén.

Holnap, pénteken „B” bérletben:

## Figaró házassága.

Vigjáték 5 felvonásban.

## NYILTTÉR. \*)

„Trilby” perszajó

## Kiadó lakások.

Egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti és két szobából álló földszinti helyiség azonnal kiadó. Biedermann-palota Piacz-u. 42. sz.

33

1901.

## Árlejtési hirdetmény.

A nm. vallás- és közoktatásügyi Minisztérium felhatalmazása aljján árlejtést hirdetek a vezetésem alatt álló orsz. an. árvaház fiúnevelőintézményének az 1901., esetleg következő évben szükséges téli- és nyári ruháinak szállítására.

A részvevő önhajtók a feltételeket, a ruháikat az árvaház irodahelyiségében minden d. e. 9-12 ig, d. u. 3-6 ig megtekinthetik. Árlejtési kívánók mutathatnak is mind a téli s mind a nyári ruhára alkalmas mintákat, csak hogy azoknak *házas gyártmány*nak kell lenni s ez származási bizonyítványt igazolandó.

Az árlejtés márczius hó 9-én d. e. 9 órakor az árvaház irodahelyiségében fog megtartani, melyre az árlejtési kívánókat azzal hívom meg, hogy árlejtés előtt biztosítékul 400 korona bauspénz teendő le s az árlejtésben csak képesített és önálló szabóüzlettel bíró iparosok vehetnek részt. A szállítás végleges odaitélése a nm. Minisztérium jogkörébe tartozik.

Debreczen, 1901. február 23.

Kozma László,  
árvaházi igazgató.

## Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér

Apró hirdetések előre fizetendők.

**Apró hirdetések**  
felvételnek a  
kiadóhivatalban,  
Péter, Biedermann-palota.

**Allást keresők**  
és  
**munkaadók,**  
vevők és eladók,  
bérlők

**bérbeadók**  
és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,  
**hirdessenek**  
a „**Debreczeni Újság**“  
APRÓ HIRDETÉSEK  
rovatában.

**Papirhaju dió** kilónként 30 kr.  
Neumann Soma fűszerüzletében. Széchenyi-utca 47.

**Köhögés ellen** Pemetefü csukorka  
Borsy csukrázdában kapható; egy doboz 20 fillér.

**Maison Steiner** női divatterem  
Piacz u. 65.  
(Miklós utca sarkán.) Elvállal egyszerű és díszesebb ruhák mérték utáni elkészítését mérsékelt árák mellett.

**Eladó** egy adómentes ház 10.500 frtért jövedelmez 690 frtot, betáblázott teher 7500 frt.

**Eladó** a Salétrom u. 6. számú ház, hentesnek jó üzlettel.

**Gyarmathy István** mérszáros  
Dégenfeld-tér 9. sz. (Csapó u. sarok) Húsarak: I. rendű 50 kr. II. r. 44 kr. I kgr. I osztályos 5 szeletbe. Friss és füstölt sertés hús napi folyó árnál 4 krral olcsóbban Vegyes hideg felvágott állandóan friss. Virsli és szalámi drága 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. **Főüzlet: Bethlen-utca 29** (saját ház). Itt a húsarak: I. r. 48 kr. II. r. 40 kr.; itt is mindenféle hentes czikkek kaphatók. **Vendéglősöknek megfelelő árengedmény!**

**Fodrász üzlet** jó forgalmu helyen a Piaczon — betegség miatt — azonnal eladó. Értekezhetni: Bethlen-utca 15.

**Előkelő** masamód üzletben, Piacz-utcán, ügyes kézi leány azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

**Világhírű „Martell Cognac”**  
kizárólagos főraktára: Váray József kereskedésében, Piacz és Simonyi-utca sarok.

**Szép lakás kiadó** 4 szobás, előszobás. Darabos-utca 16. szám. Jó vizű kut a házban.

**Egy** jó karban levő zongora 60 frtért eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal.

**Biztosíték** képes középkorú keresz-tény férfi, pénzbeszedői vagy raktárnoki állást keres.

**Egy** nagy szabóüzletben gyakorlott szabász felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

**A Varga-kertben** 10 ház hely törlesztésre eladó. Értekezhetni: Salétrom sor 2.

**Szepes sóstó** tőzsomszédjában a város felől 21 hold tanya föld rajtalevő épületekkel eladó vagy bérbe adható, vasúti állomás Értekezhetni Fűvész kert utca 11. szám alatti tulajdonos al.

**Egy** jókarban levő zongora jutányos árral eladó Riesz Henriknél, Hatvan-u. 58.

**Egy hálószoba** butor igen olcsón eladó. Kékes-u. 68.

**Kaiser Salamon** vászon készítő és divat részlet üzlete Hatvan utca 2 szám a található.

**Egy utcai lakás** butorral vagy a nélkül azonnal kiadó Egy szobabutor eladó. Czim a kiadóhivatalban.

**Glazé-keztük** tisztítását jutányos áron vállalom Péterfia-utca 37. szám.

**Katona keztük** mosás javításal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

## Szives tudomásúl.

Saját termésű, tiszta  
**természetes ó-borok**  
Szent-Anna puszta homoki szőlőtelepünkről.

**Literes palaczkokban:**  
Fehér asztali ..... 80 fillér.  
Rizling ..... 92 ”  
Veres asztali, 98-ról ..... 80 ”  
Veres Kadarka, 98-ról ..... 1.20 ”  
Asztali siller ..... 70 ”  
Nagy-Burgundi siller ..... 92 ”

Palaczkokért 16 fillér betét,  
Hordószámra való vételnél megfelelő árengedmény.

Kaphatók a termelő  
**Szabó Lajos Fiai**  
czégnél  
Debreczen, Tisza-palota.  
valamint  
Gerébi Fülöp utódai uraknál.

## ÜZLET ÁTVÉTEL.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására juttatni, hogy helyben (Piacz-utca 16. sz. a. Alföldi takarékpénztár épület) az 1889 ik év óta Leidenfrost Gy. czég alatt fennálló jóhírnevű

### fűszer-, csemege- és borüzletet

a tulajdonostól megvettük és azt

### CZEGLÉDY ÉS POLGÁR

törvényszék leg bejegyzett czég alatt tovább vezetjük.

Legfőbb czélunk az eddig szerzett tapasztalatainkat t. vevőink érdekében értékesíteni, hogy pontos és figyelmes kiszolgálással az elődünk iránt is tanúsított bizalmat és jóindulatot magunknak megzerezhessük.

Magunkat a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlva

teljes tisztelettel

### CZEGLÉDY és POLGÁR.

S. ROCHLITZ ARTHUR gyógyszerész eredeti készítménye.

Szeplő és májfolt ellen legjobb a világhírű  
**„Lilium”** arcz-crème  
mely egyike a leghatásosabb arcz- és kéz finomító és szépítő szerekeknek, fölülmulthatatlan

jóságánál fogva teljesen ártalmatlan Használati utasítás minden egyes crémnél, szappannál, valamint a poudernél mellékelve van. — Kapható: **Török József** gyógyszerésztárában (Király-utca) — Debreczenben: Az „Arany angyal” gyógyszerésztárában **Szilcz Ferencz**nél, a „Fehér hattyu” gyógyszerésztárában, **L. Kovács Nándornál** és a „Kigyó” gyógyszerésztárában **Mihálovits Jenő** gyógyszerész uraknál. — Kapható továbbá minden nagyobb gyógyszerésztárában **Óvakodjunk az utánzatoktól!** — Valódi csak az, melynek úgy a külső borítékján, valamint a használati utasításon saját nevem olvasható.

S ROCHLITZ ARTHUR gyógyszerész.

Postai megbízások a legnagyobb rendben eszközöltnék.

Postai megrendelések a legnagyobb titoktartás mellett eszközöltnék.